

BETÆNKNING**Afgivet af Familie- og Sundhedsudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn (Hjemmel til børne- og familiecentre, fælles digitalt sagsbehandlingssystem, præcisering af Socialstyrelsens opgaver m.m.)**

Fremsat af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Bjørk Lange Olsen, Demokraterne, næstformand

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Knud Mathiassen, Løsgænger

Udvalget har efter 1. behandlingen den 27. september under EM2023 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Formålet med lovforslaget er at tilpasse lovgivningen til samfundsudviklingen og de erfaringer, der er gjort med den nugældende Inatsisartutlov om støtte til børn. Forslaget indeholder sproglige rettelser, så der er overensstemmelse mellem den danske og den grønlandske version og rettelser af henvisninger. Forslaget letter sagsbehandlingen i Socialstyrelsen, idet kravet om driftsaftaler med selvejende døgninstitutioner fjernes, og Socialstyrelsens rolle i forhold til hjælp i den kommunale sagsbehandling præciseres.

Forslaget indfører hjemmel til oprettelse af Børne- og Familiecentre og nærmere regulering i bekendtgørelse heraf. Forslaget tilpasser hertil den øvrige del af Inatsisartutloven, således at kommunernes tilsynsforpligtelse udvides til også at omfatte Børne- og Familiecentre, og

kommunerne som en støtteforanstaltning kan henvise borgeren til behandling i et Børne- og Familiecenter.

Forslaget forbedrer børns rettigheder ved, at der indføres ret til børnebisidder i alle sager om anbringelse uden for hjemmet. Derudover sikres rettighederne for børn anbragt i institution efter dom eller rettens beslutning herom, således at forældre til disse børn får tildelt besøgsrejser, og børnene dermed kan opretholde forbindelsen til forældrene.

Forslaget præciserer kommunalbestyrelsens pligt til at tilvejebringe midlertidige anbringelsessteder for børn, der afventer plads på en døgninstitution.

Slutteligt indfører forslaget pligt for kommunerne til at anvende et fælles digitalt IT-system i behandlingen af børnesager. Hertil indføres pligt til at fremsende statistiske oplysninger til Naalakkersuisut.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var generelt opbakning til forslaget i Inatsisartut. Èt parti indstillede forslaget til forkastelse med begrundelse om, at der ikke er midler i landskassen.

Debatten i Inatsisartut bar præg af bekymring om kommunernes ressourcer og kompetencer til at løfte sagsbehandlingen på børneområdet, om finansiering og om vigtigheden af at inddrage hele familien.

Det blev pointeret, at ikke alle relevante parter har været inddraget i udarbejdelsen af lovforslaget. Punktet blev derfor henvist til udvalgsbehandling for at sikre et gennearbejdet forslag.

Hertil blev Avannaata Kommuniass hørings svar fremhævet, hvori der efterspørges hjælp til den kommunale sagsbehandling. Der blev udtrykt ønske om, at der for udvalget skal fremlægges en redegørelse for, hvordan denne hjælp kan sikres.

Endeligt blev det specifikt ønsket, at udvalget skal drøfte muligheden for at sikre lokale familiecoaches som supplement til forslaget.

Hørings svar

De afgivne hørings svar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab. Lovforslaget er sendt i høring til relevante interessenter og har været i offentlig høring i perioden 31. marts til 5. maj 2023. Udvalget har intet at bemærke i forhold til høringsprocessen.

Samråd

Udvalget har som led i udvalgets behandling af forslaget indkaldt Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke til samråd/orienteringsmøde. Kopi af indkaldelsen

og Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirkes talepapir er vedlagt nærværende betænkning som **bilag**.

Ved samrådet/orienteringsmødet fik udvalget afklaring på konkrete spørgsmål til bl.a. pkt. 29 vedrørende Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at relevante interessenter ikke har været inddraget i den lovforberedende proces, før lovforslaget er sendt i offentlig høring.

Udvalget vil til enhver tid lægge vægt på, at Naalakkersuisut prioriterer inddragelse af relevante interessenter, så det sikres, at lovforslag udarbejdes på det bedst mulige grundlag. I en sådan proces er det også oplagt at inddrage kommunerne i forhold til ændringslovforslagets bestemmelser om oprettelse af Børne- og Familiecentre samt familiehuse. I flere høringssvar udtrykkes der tvivl om rekruttering af fornødne ressourcer til disse. En forudgående dialog om kommunernes mulighed for rekruttering og mulige løsninger herpå er derfor at foretrække i en sådan proces. Udvalget bemærker imidlertid, at Naalakkersuisut på baggrund af de indkomne høringssvar herom har lempet på kravene for oprettelse af Børne- og Familiecentre og Familiehuse, således at der er større frirum for kommunerne til at vurdere, i hvilket omfang husene skal og kan oprettes.

I høringssvarene udtrykkes bekymring om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at tilvejebringe en midlertidig løsning for barnet, der afventer plads på en døgninstitution. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at bestemmelsen er en præcisering af kommunalbestyrelsens rolle og derfor ikke pålægger kommunerne et nyt ansvar. Udvalget bemærker hertil, at der er tvivl om retningslinjerne for disse midlertidige anbringelsessteder. Naalakkersuisut oplyser, at retningslinjer for midlertidige anbringelsessteder vil blive nærmere reguleret i bekendtgørelse. Udvalget finder det vigtigt, at bekendtgørelsen giver fyldestgørende retningslinjer for de midlertidige anbringelser således, at kommunalbestyrelsens opgaver og kompetencer beskrives præcist, samtidig med at det sikres, at barnet lever under ordentlige og sikre forhold.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Udvalget har ingen bemærkninger til disse.

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse
- Et enigt udvalg opfordrer Naalakkersuisut til at reagere på henvendelser om hjælp fra kommunerne

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mala Høy Kúko
Formand

Bjørk Lange Olsen
Næstformand

Doris J. Jensen

Dines Mikaelen

Eqaluk Høegh

Mikivuk Thomassen

Knud Mathiassen